

Marie-Giselle

LANDES-FUSS

Egy rém ronda
vörös barakk
Amerikában

 Aranytoll

Marie-Gisele Landes-Fuss
**EGY RÉM RONDA
VÖRÖS BARAKK
AMERIKÁBAN**

Une Baraque rouge et moche comme tout,
à Venice, Amérique

dr. Csernus Imre előszavával

Aranytoll kötetek
Szeged, 2006

Előszó

Úgy érzem, a szenvedélybetegség veszélyeiről sok mindenki sok mindent leírt már, minden köztudott, sokszor átrágott, de ennek ellenére ez a probléma nem fogja sohasem aktualitását veszíteni.

Erről mi, emberek, tehetünk. Mivel rengetegszer nem merünk szembenézni azzal, ami ott van a szemünk előtt. Gyávák vagyunk sok szempontból. Főként nem merünk felnőni érzelmi szempontból, de azért boldogok szeretnénk lenni. *Így azt hogy lehet???*

Ez a könyv először akkor került a kezembe, amikor elkezdtem szenvedélybetegekkel foglalkozni, és már akkor is sokat segített különböző folyamatok felismerésében. De ez a könyv nem csak szenvedélybetegeknek, azok hozzátartozóinak szól, hanem a MENEKÜ-LŐKNEK. Alig látok olyan embert, aki életét EMBERKÉNT élné.

Amikor olvastam a könyvet, eldöntöttem, hogy nem a könyvről fogok komplexe írni, hanem kiemelek mondatokat és azokat kommentálom.

A könyv meg miről szól? Egy állatként funkcionáló emberi lényről, aki tudatlanul – vagy nem?, de – úgy döntött, hogy szabadságharcba kezd azért, hogy Emberként és Nőként éljen.

*„Pedig azt mondják, a gyógyszer ártalmasabb, mint a heroin.”
(17. old.)*

Érdekes kijelentés. Ma, Magyarországon az orvosok számlálatlanul írnak fel nyugtatókat, de mindezt csak azért tehetik meg, mivel az emberek meg beszedik. Kettőn áll a vásár, sokan ezt elfelejtik. A nyugtatók csak elfedik a valódi problémát, pl. az anya halálát, rossz párkapcsolatot, sikertelenséget az életben, egy alkoholista férjet, megaláztatást a munkahelyen, és sorolhatnám tovább.

A gyógyszer – amikor már nem gyógyszerként szedjük, hanem drogként – azért válik veszélyesebbé, mint a heroin, mivel nagyon sok idő eltelik (akár évtizedek!!!), és nem vesszük észre, hogy mennyi időt elpocsékolunk úgy, hogy a valódi problémában nem merünk dönteni. A nyugtatók megvonását én rosszabbnak tartom, mint a heroinét, mivel nagyon sokáig tartanak a megvonási tünetek, amelyek alattomosak: ingerlékenység, nyugtalanság, alvászavar, depresszív epizódok, üresség érzése stb. A heroin egy hétig durva megvonási tüneteket okoz, utána már az intenzitása jelentősen csökken.

„Valahányszor szándékosan túl sok gyógyszert vettem be, hogy éjszaka rájuk telefonálhassak: – Már megint túl sokat vettem be. Vigyél kórházba. Gyorsan. Borzasztóan fázom. – Csak hogy lássam, szeretnek-e eléggé, tényleg értem jönnek-e.” (25. old.)

Az az emberi lény (szándékosan használom ezt a kifejezést, mivel az az ember, aki élete folyamán sok mindent elkövetett, hogy ne érezze magát embernek, az már csak vegetál, LÉNNYÉ válik, aki önmagát és a környezetét gyilkolja és manipulálja), aki menekülése során nem rendelkezik azzal az egészséges önbizalommal, amely szükséges a kiegyensúlyozott élethez, elkezdi ezeket az érzéseket kényszerrel kiverni a környezetéből, csak hogy ő megbizonyosodjon arról, hogy ő még értékelve és szeretve van. Ez az egyik legtipikusabb játszma, de mindezt csak azért teheti meg, mert a környezete megengedi! Itt adódik egy kulcsfontosságú lépés, ami ha le van zárva, teljesen más lesz minden. Eszembe jutnak az ilyen éjszakai ügyeleti telefonok, amikor ilyen kijelentésekkel zsaroltak. Másként reagáltam, mint ahogy elvárták, így kimozdultak az önsajnálatukból. Nem lettek azok. Mármint öngyilkosok.

„Dehogynem ismerünk... A gyógyszer, a heroin, az alkohol, mind egyforma...” (32. old.)

Milyen igaz ez a két mondat. Az hogy valaki a menekülése során fellépő feszültséget mivel oldja, ez annak a függvénye, hogy milyen feszültségoldó eszközökkel rendelkezik. A folyamat ugyanaz, legyen az eszköz alkohol, nyugtatók, drogok (heroin, kokain, LSD, amfetamin, extasy, MARIHUÁNA), játék, internet, zabálás, vásárlás, csajozás vagy pasizás...

„Isaac szerint egy kábítóson csak egy másik kábítós segíthet, mivel az pontosan tudja, miről van szó. És ezt a másik is pontosan tudja, melyik orvostól mondhatjuk el ugyanezt, melyik nagyon jó, nagyon tisztességes orvostól?” (37. old.)

Ezzel nem értek egyet. A szenvedélybetegség olyan, mint a szerelem. Ől, butít és elvakít. Megszűnik a realitáskontroll, a kritikát befogadó képesség. Mivel mindenki volt már szerelmes (ha nem volt, akkor lesz:)), és átélte ezt az állapotot, összes szépségével és kudarcával, tudja, hogy attól még nem tud segíteni a másikon. De ha valakinek tapasztalata is van valamint megfelelően képzett segítő, az tud segíteni ilyeneken. Ismerek ilyen orvosokat, leállt kábítószereket, szociális munkásokat, szülőket, önkénteseket.

„De egyik sem volt képes megmagyarázni, miért kábítózom. Így aztán könnyen maradt mámoros az agyam. Nem volt több gondom.” (37. old.)

A harmadik mondat a válasz. Azért használunk feszültségoldókat, mert nem merünk racionális és érzelmi szempontból felnőni. Ez felelősségvállalást jelent. Nemcsak azt, hogy adott helyzetben merünk meglépni fontos lépéseket, hanem az érzelmeinkről is merünk beszélni, majd az így felismert folyamatokat következetesen betartjuk. Ha azt mondtam ki, hogy lusta vagyok és ezzel ártok magamnak-másnak, akkor már változtassak mindezen! Álljak oda a véleményem és érzéseim mögé! Vagy elsunnyogok, és narkózok tovább, vagyis menekülök. De akkor miért szeretnék emberhez méltó életet? Jár? NEM JÁR!

„Végül is mit tettem, hogy így kiközösítem magam ebből a világból?” (40. old.)

Menekült, majd így büntette magát, azt hitte, hogy a büntudatát mindezzel kiváltja.

„Mindenesetre ő meg volt győződve arról, hogy Isaac megmentette az életét. Mint ahogy az enyémet is meg fogja menteni.” (40 old.)

Ez az egyik legnehezebb folyamat. Vagyis annak a felismerése, hogy én vagyok az életemért felelős. Ha én tettem magam ilyenné, akkor csakis én tehetem meg mindazt, amivel ebből kimászom. A másik ember csak utat mutathat, de arra az útra mindig csak magam léphetek rá! Az ember önmaga sorsának a kovácsa! Más nem menthet meg engem.

A fenti mondattal az életemről a felelősséget mindig a másokra háírtom. Ez nem a meggyógyulást, hanem a TÁMASZKODÁST jelenti.

„Reszkettem félelmemben. Hogy mitől féltem? Attól, hogy meghalok? Attól, hogy nem halok meg?”(45. old.)

Fontos kérdés. Nem is az, hogy az illető hölgy meghal. Hanem az, hogy úgy hal meg, hogy nem lehet büszke magára, mint ember. Nem alkotta meg azt, amit szeretett volna. Az alkotás élménye nem jár a menekülőknél, azt csak a felnőttek kapják meg, akik végig harcolnak, és nem a félelmeik az erősebbek náluk, hanem ők erősebbek a félelmeiknél.

Anyja véleménye: *„Megbolondultál? Minek? Nem vagy te kábítószeres.” (48. old.)*

Most nagyot sóhajtottam. Arra a sok „szülőre” gondoltam, akik nem mernek felnőni, de takaróznak az úgynevezett szülői mivoltukkal. Akik nem mernek szembenézni azzal, hogy valójában nyúlként élve nem

lehet megkapni a tiszteletet, amire mindenki vágyakozik. Ez az anya is inkább kinyalta a narkós fenekét, ahelyett hogy elkezdte volna csiszolni mindazokat a hibáit, amelyek ide juttatták őt. „Nem vagy te kábítószeres” – ez azt is jelenti, hogy nem meri meglátni a saját következetlenségét a gyermekével kapcsolatosan, de azt is, hogy fél meglátni a realitást, fél felelősségteljes döntést hozni. Ehelyett a fejét a homokba dugja és azt hiszi, hogy majd az idő, az mindent megold. Ja, az idő megoldja. A töketlen szülő egyszer majd ballag egy koporsó után, és felteheti azt a kérdést is, hogy: „Megtettem-e mindent, amit tudtam volna?” Hát nem tett meg. Ez eredményezi a síron túli büntudat kialakulását, ez kemény sztori. Már mint megoldani. *Lehet, de miért akarják ezt megvárni?* A gyerek attól még nem fog feltámadni.

„Ezekről a hülye szülőkről, akik azt hiszik, mindig a javunkra cselekszenek, pedig az ellenkezőjéről van szó.” (80. old.)

Ez egy kicsit később hangzik el, de ide illik. Sokszor a szülők nincsenek felkészülve arra, hogy szülők legyenek, de ezt az infót jól elrejtik, és úgy viselkednek, mintha ők erős, következetes szülők lennének, miközben meg sunnyognak, bizonytalanok, és rettegnek. Aki önmagában nem bízik és nem szereti magát (MEGFELELŐ ÖNBIZALOM!!!), az hogy tud szeretni más? Sehogy. Az nem szeret, hanem zsarol, kisa-játút, erőszakoskodik, mentális és fizikális terrort használ. És

„Mindezt a fene nagy szeretetük nevében... Örökre csecsemők maradunk, mindenben tőlük függünk.” (81. old.)

Persze csecsemő csak az marad, aki HAGYJA magát. Az is gyógyás dolog, ha egy felnőtt :) – tegyük idézőjelbe :) – a saját elszúrt életéért más hibáztat, pl. a szülőt. Haragszik rá és ítélkezik, miközben erkölcsileg nézve éppolyan nyuszika, mint az anyja vagy apja!

„Mindenkire azt kapja, ami jár neki.” (49. old.)

Ez a másik alapszabály. Aki gyávaságot tesz bele az életébe, önzéssel, lustasággal, türelmetlenséggel, akarnoksággal, az mindezt viszsza is fogja kapni.

„A galeri lényege. Hogy folyton csináljanak valamit, együtt. Hogy felelősök legyenek egymásért. Hogy összetartsanak, jóban, rosszban. Hogy ne hagyják el egymást. Hogy szeressék egymást, egész életükben...” (50. old.)

Itt van megfogalmazva a család egyik lényege. De van még valami. Az első lépés, hogy tanuljam meg önmagamot szeretni és

elfogadni úgy, hogy mindezzel ne ártsak másnak. Én vagyok az első, de nem önző módon, hogy CSAK ÉN vagyok a legfontosabb. Hogy én vagyok a legfontosabb, azt véletlenül nem a körülöttünk levő emberektől tanuljuk el? (Szülőktől is?) Majd lázadunk, és

*„Azért kábítózunk, mert nem bírjuk elfogadni magunkat olyan-
nak, amilyenek vagyunk.” (52. old.)*

Az emberek igazából nem tudják mit jelent a rehabilitáció. Sokan börtönnek élik meg, pedig erről egyáltalán szó sincs. Aki konzerválja magát több évre – most teljesen mindegy mivel –, majd ezt abbahagyja, szembesül azzal, hogy elment mellette az élet. Ez úgy néz ki, mint aki éveken keresztül szentül meg volt győződve arról, hogy ő jól lát, majd felrak egy szemüveget és döbbsen állapítja meg, hogy amit ő eddig éleslátásnak gondolt, az egyenlő a vaksággal. Továbbá szembesül azzal, hogy mit tett azokkal, akiket szeretett, mit tett önmaga testével-lelkével-személyiségével, és tele van büntudattal, félelemmel, feszültséggel.

„Nem leszokni nehéz. Hanem újratekenni anélkül!” (60. old.)

Ez az állapot olyan, mint ha egy felnőtt testében gyermek lakozna, aki védtelen és életképtelen. Ezért fontos a rehabilitációban az érzelmi intelligencia fejlesztése. Nemcsak merni megélni az érzéseinket, hanem ADOTT HELYZETBEN azokat tudni kimondani, ennek felelősségét felvállalni és ennek megfelelően következetesen élni.

„És ráadásul emlékszem, mit éreztem. Az érzésekről beszélni, az a legfontosabb a „csoport”-ban.” (63. old.)

Közben meg állandóan ott van a kísértés, hogy mennyivel jobb volt „gondtalanul” élni. Mi is volt az a gondtalan élet? Hazugságok sorozata, aljasság, kegyetlenség, baráti-emberi kapcsolatok szétzúzása, önbecsapások, önpusztítás megélése vagy elfojtása zajlik ilyenkor.

„Nekem csak a szorongás marad, verhetem a fejemet a falba. Úgy babusgathatom az én kis drágaságaim emlékét, ahogy özvegy a pasiját.” (70. old.)

A könyvben többször szerepel a szorongás szó, miközben én feszültséget látok. A feszültségnek mindig van külső vagy belső kiváltó oka. Amikor valaki rádöbben arra, hogy látszólag elszúrta az életét, az egy elég komoly ok, amittől meg lehet ijedni. Mert nem szúrta el. Csak kifizette a talpraálláshoz szükséges tanulópénzt. Amit meg SZÜKSÉGES volt kifizetni. Erről szól a tanulópénz.

„*Akkor meg miért vagyunk itt? A boldogság ígéretéért.*” (74. old.)

Hát igen. A boldogság ígéretét egy ember akkor szerzi meg, ha megszerzi a belső békéjét. Mindez akkor következik be, ha megérti, hogy az a sok gonoszság, amit elkövetett másokkal és önmagával, az nem volt véletlen. Elkezdni nemcsak a belsejét, hanem a külsejét is úgy ápolni, hogy büszke lehessen magára. Tartása legyen és méltósága. Ha halálig csiszolja a személyiségzavarát.

„*Mire jó az, ha konfliktusok keletkeznek? Hogy megtanuljuk, hogy kell őket megoldani.*” (76. old.)

A személyiségzavar a legsúlyosabb, ami ilyenkor fellép. A sok-sok negatív erő torzítja az embert, és az ő hozzáállását az élethez, a családi-baráti-szociális nexusait illetően. Ez nem betegség, hanem egy elferdült állapot. Mint az a fa, amit egy szél elhajlít, majd ferdén nő. Ezen csakis tudatos felismeréssel lehet változtatni. Sok-sok év munkájával.

„*Kimondani az igazságot annyi, mint szabadnak lenni!*” (79 old.)

Ez a végcél. Szabadnak lenni, úgy hogy nincsen semmilyen pót-szer. Mivel mindezek nélkül is LEHET BOLDOG EGY EMBER.

Ezt elkezdeni egyféleképpen lehet. Idéznék a könyvből. Eltonból robban ki: „*Azt is megmondtam már neked, hogy te mindig azt akarod, az emberek olyanok legyenek, amilyenek te akarod!* (A főszereplő azt hiszi, hogy szerelmes Eltonba, miközben egyedül még fél, és így inkább támaszkodik a másokra, vagyis vak vezet világtalant, és eközben még a saját szájíze szerint is próbálja megváltoztatni, mivel egy egoista állat! :) Az ilyenkor szokásos kis játsz mákból az egyik. Most figyeljenek, mert most jön a lényeg!!!) *Én nem miattad vagyok itt! Nem miattunk vagyok itt! Hanem magam miatt! Értsd meg már végre, hogy csakis magam miatt vagyok itt!*”

Hát, kedves menekülő vagy harcos Olvasó! Kedves vesztes vagy nyertes! Kedves felnőtt vagy csak az, aki annak mutatja magát! Én most itt befejezem. *Mert most kezdődik a könyv.* Vérről, fájdalomról, szenvedésről, extázisról, majd belső békéről szól.

Ön dönt, hogy milyen életet fog élni.

Mosolyaim a szövegben cinikus felröhögések és kinevetések. Kinek nem inge, nem veszi magára. :)

Tisztelettel

dr. Csernus Imre
Budapest, 2006.

– Igazad volt. Sokba kerülnek ugyan a piruláid, de isteniek. Máris lebegek. Éljen Amerika – mondtam a kis hapsinak. Ő meg csak röhögött. Szőke fiú volt, mocskos képű; ugyanabban a koszos, fehér Levi's farmerban volt, mint előző este, mikor a mólón találkoztam vele. Nagy kár, hogy már tizenöt éves korára kábítós lett belőle. Na és az talán nem nagy kár, hogy belőlem már harminchat éves koromra kábítós lett? Hagyjuk. Minden a lehető legjobban volt a lehető világok legjobbjában. Egy teljesen egyértelmű világban... Végignyúltam a törülközőmön. A magasban piros papírsárkány lebegett céltalanul. Hirtelen úgy éreztem, mintha az égbolt itt, Amerikában, magasabban lenne. Lágyan lebegni kezdtem. Az izmaim megnyúltak, mint egy-egy virág. A fejem könnyű volt... A kis hapsi leguggolt a homokban. Rám függesztette ködös, kábítós szemét, elég sok ilyen sápadt szempárt láttam itt, Kaliforniában, mióta tegnap megérkeztem. – Szóval isteniek, azt mondd? – kérdezte. Ühüm. Az én kis drágaságaim. – A micsodáid? – Az én kis drágaságaim, így hívom őket, ugyanis elválaszthatatlanok vagyunk. – A srác folyton csak röhögött. Nyúl-pofája volt, elöl hiányzott egy foga. Különben is, én voltam az első francia nő, akivel életében találkozott. Felvett a földről egy üres kólásüveget. Aztán homokot csurgatott bele. – Franciaországban is vannak kábítósok? – Hajaj. – Na és a zsaruk keményen bánnak velük? – Á, a gyógyszerekkel nem. – Erre mind a ketten elröhögtük magunkat. Mert elgondoltuk: vannak még a világon olyan marhák, akik azt hiszik, hogy a gyógyszer nem árt senkinek. Valahonnan dobszó hallatszott. Ettől egy kicsit egzotikusabb lett a strand hangulata. Megkérdeztem a kölyöktől: – Mi ez? – Négerek – válaszolta, mintha azt mondta volna: Majmok. – Minden délután játszanak, míg a rendőrök el nem hallgattatják őket. – Az orrát piszkálta. Megpróbált a szemembe nézni. – Régóta kábítózol? – Furcsának találtam a kérdést. Még

soha senki nem kérdezett tőlem ilyet. Eszembe se jutott soha ilyesmi. Bámultam a papírsárkányt, és megpróbáltam kiböki valami számot. De hát nem tudtam felsorakoztatni egymás után az éveket. – Nagyon, nagyon régóta... Már nem is emlékszem arra az időre, amikor még nem kábítóztam... Ezért kell olyan sok az én kis drágaságaimból... Különben semmi hatás. – Erre megijedtem egy kicsit. Még biztos nem is lebegek igazán. Ez a bosszantó abban, ha új gyógyszert próbál ki az ember... Sose lehet előre tudni, mikor kezd el hatni. – De az a legfontosabb, hogy tudom: akkor hagyom abba, amikor akarom... – tettem még hozzá. Megint könnyű lett a szívem, hogy ez eszembe jutott, meg minden... – Én is! – kiáltott fel a fiú. Egymásra mosolyogtunk. Mert arra gondoltunk, hogy itt vagyunk fiatalon, szépen és boldogan a velencei napsütésben, Kaliforniában, Amerikában. És akkor hagyjuk abba a kábítózást, amikor csak akarjuk.

Aztán egy ideig csak hallgattunk. A tengerparton egy pasi szürke kötelekkel ügyeskedett. Sárga papírsárkányt eresztett fel a magasba, a másik mellé... Micsoda strand ez itt, Velencében! Tele buzi párocskakkal, mind szerelmesen tartják oda szépséges arcukat a napnak. Furcsa pózokba tekeredett hindufélékkel. Kábítószokkal, akik megpróbálnak kijózanodni a kábulatból, szunyókálnak, és közben a tetoválásaikat süttetik a napon. Meg zsarukkal, zsarukkal, zsarukkal. Abban a dzsipben is zsaruk vannak, amelyik ott botladozik a homokon. Abban a fekete-fehér kocsiban is, amelyik lassan szétválasztja a tömeget a sétányon. Abban a helikopterben is, amelyik a fejünk fölött zúg... A kis hapsi elkezdte betemetni az üveget a homokba... – Azt mondják, Európában jobb... Szerintem ugyanolyan... Ha egyszer ilyen az ember, mindenütt ilyen – jelentette ki. – És milyen az, aki nem ilyen? – kérdeztem erre. Kibuggyant belőle a röhögés: – Na, ha erre meg tudsz felelni, mondd meg nekem is!... – Elment mellettünk egy néger. Annak is ködös volt a tekintete. Szutykos kis copfokba fonta a haját. Rongyos, keki színű sortban volt. Egyszer csak orra bukott. Úgy tápászkodott fel, mintha valami rossz szőnyeg szedne össze. Aztán ment tovább, a tenger felé... Klassz fejek járnak erre a strandra, mi? – kérdezte nagy lelkesen a kis hapsi. Aztán megkérdezte, hogy nyaralni jöttem-e. – Igen. Tegnap érkeztem. Annál jobb dolog úgysem történhet egy francia csajjal, mint hogy Amerikába jön nyaralni. – Belepirult a gyönyörűségbe. – Kedves tőled, hogy ezt mondod... Szóval a franciák márciusban járnak nyaralni? Márciusban? De hiszen nem is március van. – Dehogysem. Miért, mit

gondoltál, milyen hónap van? Fogalmam sincs. Soha nem gondolok ilyesmire. Ha belegondolok, biztosan azt mondom, hogy június van vagy augusztus – válaszoltam. Hirtelen hülyén kezdtem érezni magam. Olyan idétlennek. Mint aki eltévesztette a házszámot. – Nem, nem, a franciák inkább nyáron mennek nyaralni... – De hiszen itt Kaliforniában mindig nyár van! – mondta erre a fiú, mintha legalább is ő csinálná a nyarat. – Sokáig maradsz? – Na, erre megint csak nem szoktam előre gondolni, meg is mondtam. Mintha tetszett volna neki a dolog. – Én sem... Csak megérkezem valahová, azt kész... Vagy elmegyek... Fogom magam, és elmegyek... De mégis... Mi ütött beléd, hogy pont Velencébe jöttél? Szerintem biztos nem csak egy hirtelen ötletről van szó. – Annyira lebegtem, hogy alig bírtam visszamemlékezni rá. Ja igen, először is ott volt az a hatalmas repülőter Los Angelesben. Aztán meg a busz. Még el se indultam, máris ott volt Amerika. Mint a moziban. Szédítő autópályák kanyarogtak egymás fölött, mint valami bezsongott kígyó. Rengeteg kocsis száguldozott az úthoz tapadva. A pompázatos felhőkarcoló-erdő felfalta a hőségben fehéren izzó eget. Mindenütt szédítő sebesség, erőszak, vakító magány. Az egyik megállónál hirtelen megváltozott a díszlet. Az ablaküvegen át észrevettem ezt a mocskos strandot, a nyomorult kis pálmafákat, a torzonborz, leburnult tömeget... „Velence, Los Angeles külvárosa. Az óceán gettójának hívják, a kábítószer miatt. Itt mindent meg lehet kapni” – világosított fel az a *Made in India* blúzos szőke lány, aki mellettem ült. „Pont jókor. Már kitikkadtam. Különben is, kicsit be voltam gyulladva az ötlettől, hogy csak így ukmukfukk nekiinduljak felfedezni a Los Angeles-i felhőkarcolókat” – magyaráztam. A fiú piszkos, meztelen lábával a homokot túrta. – Én a múlt héten jöttem. Connecticutból, stoppal, egy haverommal. – Mivel foglalkozol? – kérdeztem. Persze éppen ezt nem kellett volna kérdezni. Belerebbent a szeme. Meg volt lepve. – Hát... tönkremegyek – válaszolta egyszerűen. Összeráncolta a szőke szemöldökét. Most majd megkérdezi, hogy én mivel foglalkozom. Nekem meg már előre elegendő van belőle. Az én hibám. Folyton faggatom az embereket. Úgyhogy előbb-utóbb ők is kedvet kapnak a faggatózásához. Azt viszont utálok. Mi közük hozzá! Szóval? Semmi szóval. Szóval... – Na és te? Te mivel foglalkozol? – kérdezte. – Újságírással. – Fel pattant. Éppen úgy nézett rám, ahogy vártam. Csodálattal és enyhe borzongással. – Hű, azt irtó nehéz lehet megtanulni. – Hát, attól függ. Én például nem is tanultam igazán... Egyszer, amikor éppen

befejeztem a tanulmányaimat, egy haverom megkért, írjak meg helyette valami kritikát egy színházi előadásról. Hát így kezdődött. – Vártam, hátha megereszt valami bókot, hogy ilyen szépen, zárt lábbal ugrottam fejest egy ilyen nehéz mesterségbe. De nem szólt egy szót sem. Még annyit sem mondott, amennyit az emberek ilyenkor általában mondani szoktak: „Milyen érdekes mesterség. Milyen csodálatos lehet, biztos beutaztad már az egész világot. Milyen érdekes lehet mindig másfajta emberekkel találkozni, mindig másfajta állatokat, másfajta növényeket látni.” Ő csak annyit vetett oda: – Sokféle újságíró van. Te milyen vagy? – Szabadúszó. – Hát az meg micsoda? – Az olyan újságíró, aki mindenfelé próbálja eladni a cikkeit, de egyik újságnak se dolgozik kifejezetten. – Erre csalódott képet vágott. – Miért nem dolgozol egyik újságnak se kifejezetten? – Nem érek rá! – Belegondoltam, hogy bizonyos szempontból ez így igaz, és fölrohogtem, mint valami sült bolond. Most aztán tényleg lebegtem, de hogy. És, mint mindig, most is rettentő beszédes kedvemben voltam. A kábcsiról lett volna kedvem beszélni, mi másról beszélhettem volna. A kábcsiról, amit ugye mindenki másképpen szeret. Én, a magam részéről, a magányos fajtához tartozom. Azok közé, akik nem hamar kodják el a dolgot. Először is végig kellett buszoznom Párizson, hogy végigjárjam a körzeti orvosokat; mégse mehettem mindig ugyanahhoz, aztán szépen elmesélni, hogy mióta elhagyott a férjem, krónikus álmatlanságban szenvedek. „Nem-mintha-szívesen-szednék-altatóde-hát-lássa-be-doktor-úr-két-gyermekről-kell-gondoskodnom-és-tudja-a-munkám.” Vagy leküzdhetetlen szorongásra panaszkodtam: „nem-gondolja-doktor-úr-hogy-egy-egyszerű-nyugtató-átsegíthetnea-vizsgaidőszakon...” Aztán, ha muszáj volt, hát újra kiváltottam a recepteket. Majd vért pisiltem, mire sikerült utánoznom az aláírásukat, persze mindig más színű tollal, enyhén emeltem a dózist, csak nehogy eltévesszem a milligrammokat, esetleg felírtam magamnak azt az újonnan felfedezett csodaszert az *Orvosi Hetilap*ból, a kedvenc lapomból: *Forradalom a pszichiátria világában: csodaszert, melynek a segítségével a beteg valóban rózsaszínben látja a világot.* Megint végigbuszoztam Párizson, végigjártam a kisebb gyógyszertárakat, persze mindig másikba mentem. Ott álltam a pult másik oldalán, a szívem a torkomban dobogott, remegett a lábam, imádkoztam, Istenem, add, hogy ez az idióta ne nézzen utána! Kipróbáltam, megkóstoltam mindenféle keveréket. Néha megbántam. Órákat töltöttem a vécékagyló fölött, a fejemet fogva, és azt kívántam, bárcsak lenne

már vége a világnak, vagy lenne nekem végem, csak-lenne-már-vége-az-istenit-csak-lenne-már-vége. Bevettem valamit, hogy elaludjak, de hát az is eltartott egy ideig, mert bizonyos szempontból folyton aludtam. Fel kellett ébrednem, de az is eltartott egy ideig, ugyanazért. De azért a legtovább maga az „utazás” tartott. Az „utazás” volt a kedvencem. Ezt legalább annyira szerettem, mint kefélni, ráadásul ehhez nem kellett senki más. Csodálatos volt ott, a virágos lepedőmön. A jobb kezemenél egy kancsó víz meg egy pohár. Baloldalt ez a csomó kis szívárvány színű drágaság. Csuda klassz volt, néha egy hétig is eltartott. Behúztam a függönyt, nem számított, hogy nappal van-e vagy éjszaka. Tél van-e vagy nyár. Párizsban vagyok-e vagy másutt. A földön-e vagy másutt. Nem érdekelt semmi.

A kis hapsi csak hallgatott, közben meg biztos arra gondolt: vajon minden francia mucus ilyen beszédes? A lábát bokáig betemette a szürke homokba, olyan volt, mint valami hadifogoly. – Árulod néha a piruláid? – kérdezte hirtelen. – Dehogyan árulom. – Akkor meg hogy szerzel újat, ha nem dolgozol állandóan? – Hát, először is Franciaországban – magyaráztam – ezek a kis drágaságok nem kerülnek hatvan dollárba üvegenként, mint nálatok. Ha itt ilyenek az árak, sajnos le kell majd rövidítenem a nyaralást... Franciaországban pár fillérért megkapod ezeket a kis drágaságokat. Azt a pár fillért meg könnyen megkerestem. Évi két-három botrányos „sorozattal”. Néhány megintérjűvolthatatlan emberrel készített interjúval. Néhány olyan országba tett utazással, ahová mások nem szívesen mentek. És hát, valljuk be, jól írok, mindig akadt egy-egy folyóirat-szerkesztő, aki kifizeti a repülőjegyet. Akkor meg minek dolgoztam volna többet: csak hogy többet keressek? Minek? Ha egyszer az én kis drágáim zölden meg kéken szétáradnak az ereimben, gazdag vagyok, és boldog, vagy nem? – Nem válaszolt a kis hapsi. Nem válaszolt semmit. Csak állt ott csöndben, és engem bámult a sötét óceán előtt. Világosan látszott, hogy nem ért egyet velem... A helikopter egy pillanatra megállt a fejünk felett, mint valami hatalmas légy; mintha azon tűnődött volna: előrebukjon-e vagy ne. Aztán továbbállt. – Amerikában mindenki szerencsétlen flótás, akihez nem dől a pénz – jelentette ki végül. Na, ez már nem esett valami jól. Főleg, hogy egy amerikai mondta. Mi közöm hozzá? Egy francia sose nevezett volna szerencsétlen flótásnak csak azért, mert nem vagyok gazdag. Egyébként másért se. Azért, mert gyógyszert szedek, például, még nem vagyok szerencsétlen

flótás. Ebben teljesen biztos voltam. Vagyis majdnem teljesen biztos. Vagyis néha jobb szerettem volna nem gondolni a dologra. Na és, ha szerencsétlen flótás vagyok, akkor mi van? Azt válaszoltam neki: – Franciaországban nem a bankszámlája alapján ítélik meg az embert. – Nem voltam olyan biztos benne, hogy ez igaz is. Mindenesetre igazabb, mint itt. A srác elvette a napolajamat. Elgondolkozva bámulta a dugaszát. – Hát akkor minek az alapján? – Az értelmi képességei alapján – vágtam rá, elég szép válasz, nem?... A kis hapsi röhögött. – Aki értelmes, az pénzt is tud szerezni. – Na, akkor lefogadom, hogy te legalább olyan hülye vagy, mint én – válaszoltam neki. Kezdtet egy kicsit idegesíteni. Rám kacsintott. – Igen, igen, de most már nem sokáig. Éppen ezért jöttem Kaliforniába. Itt könnyű kábítószerral kereskedni. Egy hét alatt hatalmas üzletet kötöttem. – Gratulálok, öregem. – Hirtelen rettentő rosszkedvem támadt. Az nem lehet, hogy már most cserbenhagynak az én kis drágaságaim. Beleizzadtam a rettevésbe. Gyorsan be kell kapnom még kettőt, amíg nem késő. Megtapogattam őket, ott lapultak a bikinim melltartójában, a jó melegben. Ahogy megéreztem az ujjaimmal kis kerek, sima testüket, egyből jobban lettem. Végignyúltam a törülközőmön. Erre aztán észrevétlenül meg is jött az igazi lebegés. A vér melegen csordogált ereimben. A fejemben lassan felkelt egy hatalmas napkorong... Az égbolt olyan fehér volt, mint valami havas mező. Havas mező a napsütésben. Na de akkor hol a nap, az igazi nap? Lent? Nem tudom. Csak azt tudom, hogy itt tényleg sokkal magasabban van az égbolt. Tízszer magasabban. Százszor magasabban... Fantasztikus. Fantasztikus az egész. Ez a festői tengerpart, az elbűvölő buzik, disztिंगvált hinduk, lelkiismeretes rendőrök, titokzatos dobszó. Még ez a helyes kis srác, akit ugyanaz érdekel, mint engem. Igazán szívélyes fogadtatásban részesített Amerika. *Welcome in America*, hisz megérkezésem napján hozzájutottam a kábcsimhoz. Fantasztikus volt az egész. Annyira fantasztikus, hogy egyszer csak elaludtam. Örömben.

Emberi hang ébresztett fel. Két zsarú ment el mellettünk, riszálták hatalmas seggüket, a csípőjükön gumibot ringatózott, lezseren megedéltek... A levegőben észrevétlenül megfeszült valami. Tőlünk balra óvatosan felkelt és lelépett egy hosszú hajú srác meg egy lány, hacsak nem két srác volt. Arrébb egyre idegesebben szóltak a dobok. Pedig a zsaruk nem csináltak semmi különöset. Csak sétáltak tovább, a lábuk lágyan belesüppedt a homokba... – Tudod, mennyi kábítósz van Velencében? Háromezer. Benne volt a tegnapi *Los Angeles*

Tribune-ben – mondta büszkén a kis hapsi. Még mindig ott volt. Még mindig ott ült a lábamnál az a disznó! Tuti, hogy azóta bevett még egy adagot. Ködös volt a tekintete, mint a novemberi égbolt... A zsaruk megálltak a strand közepén. Az egyik belebeszél a talkie-walkie-jába. Aztán mindketten elindultak a sétány felé... A kis hapsi csodálattal bámulta őket. – Ezek mindenkivel keményen bánnak... A gyógyszeresekkel is. – Biztos elfelejtette, hogy ő is gyógyszeres. Nem izgatta a dolog. Engem igen. Legalábbis egy pillanatra. De hát biztos túlzásba viszi a dolgot... Arra jött egy kutya. Félelmetesen sovány volt. Húzta a farkát. Mintha az is kábító lett volna... A tenger mellett ott szuszogott a keki színű sortos néger, fejét a karjára hajtotta, mintha az áradás vetette volna partra... – A heroin már próbáltad? – kérdezte a kis hapsi. – Nem. Félek tőle. – Csóválta a fejét. – Én is. Pedig azt mondják, a gyógyszer ártalmasabb, mint a heroin. – Szerinted igaz? – Nem válaszolt. Különbösen is, ártalmasabb, vagy nem, mit számít? Ártalmasnak éppen elég ártalmas, tudtuk mind a ketten. De hát ez, ahogy ő mondta, vele jár. Egyszerre eredt meg a nyelvünk. Egyszerre kezdtük sorolni, mint két veterán, aki a sárga földig leissza magát és úgy idézi fel a háborús élményeket. Először is a „kihagyások”. Amikor csinált valamit az ember, de nem emlékszik rá. Vagy ha éppen nem csinált meg valamit. Mondjuk, például, egyszer csak ott vagyok Hongkongban, ott kucorgok egy riksa mélyén, a nyüzsgő, nedves utcán, az írógéppemmel a lábamnál. Csak azt nem tudom, hogy most érkezem-e. Vagy már hazafelé tartok? Ha most érkezem, biztos azért, hogy cikket írjak. De milyen cikket? Kinek? Ha már hazafelé tartok, hol a cikk?... Rettentő kínos az is, ha szórakozni voltam valami pasival. Másnap reggel, mondjuk, csöng a telefon: „Még egyszer köszönöm a csodálatos estét...” Susogja valaki. Vajon mit köszön: Vendéglőben voltunk, égték a gyertyák, az asztal fölött megfogtuk egymás kezét, de aztán semmi-re nem emlékszem. Vajon mit köszön? Lefeküdtem vele? Vagy nem? Volt olyan is, hogy majdnem rosszul végződött a dolog. Amikor túl sokat vettem be, mert már nem volt elég tiszta az agyam, hogy kiszámolja. Az olyan volt, mintha valami hatalmas hintán ülnék. Mintha valami láthatatlan kéz hihetetlenül gyorsan belökne egy ezüst alagútba, amelyben rettenetes villámok cikáznak az ember szeme előtt. Kivert a veríték. Iszonyatos volt. Az ember csúszott, csúszott befelé. A fejem forgott. Moccanni se bírtam. A szívem majd kiugrott a helyéből. Csak csúsztam lefelé. Iszonyatos volt. És izgalmas. Ott

hintáztam a túlvilágon. Aztán iszonyú hamar visszajöttem. Elállt belé a lélegzetem. Elöntött a jeges veríték. Csodálkozva vettem észre, hogy még mindig élek. Néha persze nem jön vissza az ember. Vagy legalábbis nem egyhamar. Azt úgy hívják, hogy óverdózis, túlada-golás. Vicces, ha az embert hétfőn kórházba viszik, és csak szerdán tér magához. Összehasonlítottuk a kórházainkat. Hol jobbak? Fran-ciaországban? Vagy itt? Kábé egyforma lehet: túl az ember karjában, cső, a másik végén meg az infúziós tartály. Azért mégiscsak van különbség, mondta, mert itt, ahogy felébred az ember, általában egypár uniformist is talál a tartály meg az ágya mellett. Állandóan csak a zsarukon lovagolt. Persze: az apja seriff volt Connecticutban, pisztollyal a párnája alatt aludt, és... Hirtelen elegem lett belőle, nem bírtam tovább hallgatni. Felkúsztam egy kis felhőcskére. Felülről a strand csak egy pocsolya. A kis hapsi meg ott guggolt. Egész kicsi-ke volt. Egyszer csak azt kérdezi: – És a te apád mivel foglalkozik? – Na, erre, puff, ott csücsültem megint a földön, a seggemen. Szíven ütött a dolog, a fene egye meg, még ennyi év után is, mit kellene kitalálni, hogy megszokjam végre? – Az én apám meghalt – motyogtam. Tiszta hülyeség, mindig szégyelltem, ha ki kellett mon-danom. Mintha azt kellett volna bevallanom, szifiliszem van vagy falában. – Közvetlen a háború után halt meg – tettem hozzá. Kínos csönd lett. Az egész strand, a homokosok, hinduk, zsaruk, kábítószok, mindenki azon töprengett, vajon viccelek-e? Egész Amerika, minden amerikai, aki ott száguldozott a szédítő autópályákon, mindenki azon töprengett, vajon viccelek-e. – A háború után? – suttogta a kis hapsi. Rám szegezte két kíváncsian csillogó, pislogó szemét. Izgatottan kérdezte: – Tényleg olyan, ahogy a tévében mutatják? Repülő-k, lövöldöző katonák, tankok, hullák, ilyesmi? – Nem is tudom. Sem-mire nem emlékszem. Szerencsére. – Leesett az álla. – Szerintem éppen hogy sajnós. Klassz lehet, ha ilyenekre emlékszik az ember. – Aztán rákérdezett, hogyan is halt meg az apám. – Arra se nagyon emlékszem. Biztos elege volt... A háború után minden zsidónak elege volt... – Zsidó vagy? – kérdezte erre. Láthatóan problémát jelentett neki a dolog. Hogy lehet valaki egyszerre zsidó is, meg francia is?... Lehet, persze hogy lehet. Neki ez is csak azt bizonyít-ja, hogy az élet lenyűgöző dolgokat produkál. Ha egyszer valaki egyszerre lehet zsidó, francia, újságíró meg minden. – Jaj, de jópofa vagy – mondta erre –, tényleg nagyon jópofa vagy, ha be vagy állít-va. – Pedig biztos nem is voltam olyan jaj de jópofa. Merthogy szó

nélkül lelépett. De engem nem nagyon izgatott a dolog. Ilyenek a kábítószerek. Ott vannak egy darabig, aztán meg eltűnnek.

Körülottem benépesült a strand. Balra egy idős, ősz kontyos pasas horgolt, igen, szorgalmasan horgolt. Távolabb egy trikós csaj az óceánt kémlelte, a térdére támasztott állal, aggódó képpel... Valójában lehangoló ez a strand. Mennyi ember. Mégis mindenki egy kis sziget láthatatlan pálmafája alatt ül. Beleborzongtam. Eszembe jutott, hogy március van. Ezért nem süt az a hülye nap... Megnéztem az órámat. Még csak három. Bárcsak történe valami érdekes. Valami kábítószert adhatna magának egy túl nagy adagot a homokban. Vagy a zsaruk helikoptere belepottyanhatna a tengerbe... Belém hasított a kérdés. Az a kérdés, amely már tegnap óta kerülgetett, mint valami kövér légy, már a Los Angeles-i repülőtéren is, meg mióta Velenecébe érkeztem... Mi a fenét keresek én Amerikában? Az ilyen kérdésektől persze pánikba estem. Mert újabb kérdéseket vontak maguk után... Például azt, hogy mi a fenét keresnék bárhol másutt?... És különben is, egyáltalán miért utazom? Nem mindegy, hogy Honolulu-ban kábítózom valami pálmafa alatt, vagy az ausztrál őserdőben, vagy Párizsban, az ágyamban, mindenütt csak kábítózom, nem?... Ha már kábulatról van szó, hát az enyémnek most aztán tényleg fuccs. Megint kivert a veríték. A vesém tájékán is megjelent az a jól ismert szorongató érzés, vajon miért mindig a vesémnél kezdődik?... A kezem lázasan keresgélteni kezdett a melltartómban. Előkotortam három kis drágaságot. Lenyeltem őket. Huhh. De így, szárazon, nagyon kaparták a torkom. Felálltam. Problémám így is akadt, de az inkább kellemes volt: honnan szerezzek egy üdítőt?

A homok égette a talpamat. Egyetlen üdítőárus sem volt azon a rohadt strandon. A sétány közelében, ott, ahol a homoknak vége lett, négyen voltak, két pasi meg két lány, nagy nevetve éppen a törülközőjüket szedték fel... Odamentem az egyik lányhoz. – Hol lehet itt üdítőt kapni? – kérdeztem. – Erre rögtön elfordította a tekintetét. – Nem állhatok szóba magával – válaszolt gyorsan. Hogy mi? Hogy mondta? Az eszem azt súgta: hagyd a fenébe. Pucolj innen. De a lábam nem mozdult. Csak álltam ott, mint Bálám számára. Bámultam a lányt... huszonöt éves lehetett. Vörös fürtjei úgy ragyogtak a napon, mint valami hatalmas virág, kivágott blúzt viselt, Levi's farmert. Na de ettől még nem jutottam messzebb; mert a szemét nem

láttam, az még mindig a homokra tapadt. Mít lehet mondani valakiről, ha nem tudjuk, milyen a szeme?... Mögötte ott várt a másik három. Egy kövér fekete férfi, fehér trikóban, aranylánccal a nyakán. Egy alacsony, szőke férfi, pálmafás ingben. Egy barna lány, sárga sortban, kékre festett szemhéjakkal, amolyan csinos, vékony lány... Nem úgy néztek ki, mint aki kimenőn van a börtönből. De úgy se, mint aki most szökött a diliházból. Ugyanakkor mintha nem tartoztak volna ehhez a mocskos strandhoz sem. Hát akkor meg honnan jöhettek? Fogalmam sincs. Csak azt tudom, hogy már nem nevettek. Bámultak rám. Ellen-ségesen, és talán egy picit gúnyosan... Hirtelen olyannak láttam magam, amilyenek ők láthattak. Félelmetesen soványnak. Remegett a kezem. A szemem ködös volt. – Bocsásson meg – mondtam végül... De hát miért kellene megbocsátania? A lány felnézett. Egy pillanatra megláttam a szemét. Szürke volt és riadt, az arca meg vén, folyt róla a veríték. De nem a naptól... Megkönnyebbült léptekkel csatlakozott a többiekhez. Elindultak, a lány közepén. Kiertek a homokról, a strandról. Ahogy távolodtak, az volt az érzésem, mintha becsapták volna az orrom előtt az ő világuk kapuját. Meggyűlöltem őket. És rögtön retentően egyedül éreztem magam... A sétányon jobbra fordultak, az utca nyüzsgött a biciklis pasasoktól, biciklis nőciktől, biciklis kölyköktől. Nemsokára már csak négy elmosódott sziluett látszott, olyanok voltak, mint a többiek, csak a lány nem, a lángoló fejével. Egyszer csak eltűntek egy nagy vöröses barakkban, amely a sétány végén emelkedett, s alig láttam. Na, kész, gondoltam. Soha nem fogom megtudni, kik ezek. Egy percre ideges lettem. Különbö teszek rá. Mi közöm hozzájuk?... A lábam remegett. Mi lesz az üdítőmmel? Az üdítő ráér. Megint elöntött a kábulat... Visszamentem, végignyúltam a törülközőmön. Kicsit később egy férfihang azt kérdezte: – Nem vágyik társaságra? – Nem. – Akkor menjen a jó büdös francba – válaszolta erre kedvesen. Később egy zsíros, lófarkas buzi szólított meg, fülében gyöngy. – Kérhetek egy icipici napolajat? Épp csak a leégett orrocskám hegyére. – Aztán elhallgatott a dobszó. Lehanyaglott a nap. Tényleg fájni kezdtem.

A sétányon, amikor újra az üdítőt kerestem, elmentem egy virág nélküli virágárus előtt, egy fabódé mellett, amelyből zsírszag áradt, a hamburger ígérete; és egy szánalmas szálloda mellett, amelyet *The Californian*nek tituláltak. A piszkos üveg mögött töpörödött öregemberek kártyáztak zöld lámpaernyő alatt, mintha egyenesen egy

Csehov-darabból léptek volna elő... Különös alakokkal találkoztam a sétányon is. Kábítószok voltak-e vagy sem, nem tudom, mindenesetre olyan művészfélék... Kopasz pasasok, kézzel varrt szandáljukban mutogatták a nagylábujjukat. Bigék indiai tunikában és fém ékszerekkel. Biciklizők. Még egy idősebb ürge, görkorcsolyával, szétrebrent előtte a tömeg, ősz szakálla lebegett a szélben... Meg egypár csinos cicababa, barna combokkal, de hát mit sétálgatnak ezek itt délután négykor, csavarókkal a hajukban?... Na meg egypár jóképű hapsi, amolyan westernhős típus: széles váll, energikus áll. De a tekintetük rideg, inkább félelmetes... Nem volt valami vidám látvány. Persze szomorú se. Már előző nap is megfigyeltem, a Los Angeles-i repülőtéren, hogy milyen közömbös az emberek arca, mindenki csak siet. Már akkor is arra gondoltam: de hát végül is hova rohannak az amerikaiak?... A padok még rémesebbek voltak. Egy csomó, melankóliát árasztó, fehér pad a sétány szélén. Töpörödött öregemberek ültek rajtuk a szürke tengerrel szemközt, a napernyő alatt megint csak töpörödött öregemberek, az orrukát óvták, ott is voltak, meg nem is. Mint az előbb az a kuka lány a tengerparton, meg a haverjai. Töprengeni kezdtem. Vajon valamelyik sült bolond vallási szekta tagjai ezek, állítólag rengeteg van belőle Kaliforniában. Vagy egyszerűen fajgyűlölők, akik nem szeretik a franciákat, és az akcentusomról könnyen kitalálták, hová valósi vagyok? De mi ütött belém, hogy nem tudom megbocsátani nekik, hogy nem mesélik el az életüket? Egye meg a fene... Balra észrevettem egy delikatesz üzletet. Előtte fekete kutya szundikált. Bementem. Hering- és fahéjszagú világba jutottam. A pult mögött egy zsidó kereskedő, nem igaz. Ez aztán végleg úgy nézett ki, mint aki soha nem bír beletörödni. Megkaptam az üdítőt. Kifizettem. Megköszöntem. De mielőtt kiléptem volna az ajtón, halloom, hogy a hangom azt kérdezi: – Mi az a vörös barakk ott a sétány végén? – De ebben a pillanatban belépett egy pasi. Rojtos mellény, a homlokán bőrszalag. Mint Robin Hood, hollywoodi kiadásban. Nagyokat röhögve előadott egy történetet valami meztelen lányról, akit a mólónál látott. A tulaj szeme kiugrott a helyéből. – Úgy érti, hogy tel-je-sen meztelen volt? – kérdezte. Nekem meg elfelejtett válaszolni. Kijöttem, nem kérdeztem még egyszer. Végül is, ha meg tudom, amire kíváncsi voltam, mivel kötöm le a fantáziámat?

A sétány mögött három utcával az úgynevezett gettóban találtam magam. Csönd volt. Olyan csönd, amilyen sötét éjszaka szokott

lenni, pedig még csak délután négy óra volt, fehéren vakított az égbolt. Düledező viskók fürödtek a csöndben. Kopott, rózsaszín meg sárga homlokzatú házak. Gazzal benőtt kertek. Csukott zsalugáterek. Seholsenki. Csak csontvázszerű kutyák, ahogy behúzott farokkal a szemében kotorásznak. Hát, őszintén szólva, nem ilyenek képzeltem Amerikát. Inkább olyanak, amilyenek előző nap láttam: felhőkarcolók, autópályák, egy csomó Cadillac. Meg Hollywood, amit még nem láttam ugyan, de ott biztos megtalálom mindazt, amit elképzeltem: hatalmas fehér villákat, kéken csillogó uszodákat, a nagy sztárok címeres Rolls-Royce-ait. Nem gettót. Azt se tudtam, hogy vannak gettók Amerikában! Lehet, persze, hogy összesen csak egy van az egész Államokban, én meg véletlenül abba botlottam bele. Véletlenül? Hahaha. Véletlenül a kábítószok gettójába botlottam! Véletlenül a kábítószok strandjába botlottam! Véletlenül a kis pasiba meg a gyógyszereibe botlottam! Na jó. Tegyük fel, hogy nincs véletlen. Tegyük fel, hogy azt kerestem, amit találtam. És azt találtam, amit kerestem. Hát nem ez – ahogy mondani szokták – maga a boldogság?... Végigmentem egy csupa cement úton, *Paloma Avenue* volt a neve. A sarkon korhadozó faházikó álldogált, előtte kötélén ing száradt. Egy láthatatlan kéz egyszer csak határozott mozdulattal behúzta a függönyt. Rettenetes zajt csapott vele. Hirtelen arra gondoltam, milyen röhejes, hogy ott vannak a kábítószok, a halott falak mögött. Hogy éppen tűt szűrnak a vénájukba. Vagy éppen bekapnak valami gyógyszert. Ugyanakkor megmelegedett a szívem. Mintha együtt lebegnének, ők meg én. Megálltam. Becsuktam a szemem. Belélegeztem a gettó képembe csapó bűzét. A türelmetlenség, a félelem, a paradicsom, a halál szagát. Belereszkettem a féktelen örömbé. Már nem voltam egyedül. Vidám léptekkel indultam tovább... Újabb viskók. Újabb csupa cement utak. Bekerítetlen telkek, néha egy-egy hatalmas, csillogó kocs, mintha az előbb hagyták volna ott. Kicsit arrább barna, bűzlő kanálisba botlottam, amely még arrább további hasonló csatornába torkollott. Most már értettem, miért hívják Velencét Velencének! Tiszteletadásnak nem valami sikerült... Leültem a nedves fűbe. Megfoghatatlan szorongás kerített hatalmába. A bűdös életbe, hányszor fog még rám jönni, amíg megtanulom ezeknek az amerikai drágaságoknak az adagolását. Lehet, hogy sokkal többet kellene bevenni egyszerre? Vagy sokkal kevesebbet, de gyakrabban?... Rágyújtottam egy cigarettára. Sötétedett, és ez teljesen kikészített. Sötétedett, és én legszívesebben megállítottam volna a lemenő

napot. Merthogy, ha ez a marha nap lemegy, beköszönt az este. És a vele járó rettenetes kérdés: mit csináljak?... Elindultam a *Selma Avenue*-n, nem igaz, valaki jön, egy néger. Fehér panamakalapban, kék nyakláncsal. Mintha alvajáró volna. Maga elé szegezett tekintettel jött, pupillája kitágult, akár az éjszakai madaraké... Kértem a gettóból. A strand rózsaszínre váltott, az óceán tintakékbe. Az alkonyat mindenkit lesöpört a sétányról. Csak egyetlen spinét felejtett ott: egy padon szunyókált. A szája nyitva, mint valami fekete lyuk. Piszkos szoknyája úgy terült el körülötte, mint egy hervadozó virág szirmai. Egyedül volt. Kábítószerszínű álmával... Csak álltam, és néztem. Egyszerre rám tört a szorongás. Az igazi. Sebesen, jéghidegen zuhogott bennem a vér. Remegett a lábam. Alig kaptam levegőt. Reszkető kézzel előhúztam két, nem, három kis drágaságot... Bekaptam őket, köszönöm neked, én istenem. Vártam egy kicsit. Megint meleg volt a vérem, megint úgy csordogált, mint valami boldog patak. Megerősödtek a lábaim. Visszatért belém a lélek. Elindultam a motelbe. Hogy a folytatást már a jó melegben élvezhessem.

A *Hollywood Boulevard* a kurvák tanyája volt Los Angelesben. Meg a buzi pasasoké, akik más buzi pasasoknak adták el magukat. Jó sokan voltak. Minden elképzelhető stílust képviseltek... Voltak köztük karikás szemű James Deane: feszes trikóban, ez úgy látszik, még mindig divatos, üdítő szopogattak hippi posztereket áruló, tömjén-szagú boltok előtt; csinos hölgyek: barackszínű alapozóval kikenve, igazgyöngy fülbevalóval, formás cipőkben, kacsingatós *Joe's Hamburgers* feliratú holmikban; kanok: kutyaláncsal, rémes csizmákban, narancssárga, flipper rengette kocsmákban... Egyszer csak, puff, mindez úgy csapott a képembe, mint valami örült karnevál egy feje tetejére állított világban; persze, attól függ, honnan nézzük... Elfelejtettem, hogy milyen nehezen jutottam ide Velencéből, hogy két órát utaztam, kétszer átszálltam... Szóval, ez lenne Hollywood? Hol vannak a hatalmas fehér villák, a kéken csillogó uszodák, a nagy sztárok címeres Rolls Royce-ai? Valahol máshol. Vagy sehol. Na és? Itt sokkal szórakoztatóbb. Hiszen jól szórakozom. Végre eltaláltam, hogyan kell adagolni a kis drágaságaimat. Megfelelően... Egy néger egy targoncáról eladott valamit két blézeres szőke nőnek. Én meg patogatott kukoricát vettem. Az is jópofa volt. Mintha felhőbe haraptam volna... Mentem tovább. Nyirkos volt az idő. Nem is az idő. Csak a levegőben lebegő punciszag... Már éjjel tizenegy óra, húha. Mi az,

hogy húha? A hatalmas amerikai éjszaka, a mályvaszínű égbolt, ez mind az enyém, nem?... Elmentem egy pornóújságos mellett. Aztán egy bódé, rajta a felirat: *Az örök Boldogság Temploma*, hát ez mi lehet? Csupa nyakkendőös pasi, meg minden. Azért a maguk módján ők is leszóltgatták a népet. Titokzatos, kanárisárga brosúrákat nyomtak a Texasból meg mindenfelől érkező turisták kezébe. A vállakon átvetve fényképezőgépek. *Az élet csodálatos* – üvöltött a jelvényekről. Tényleg klassz dolog ez az Amerika. Sokkal klaszszabb, mint Franciaország. Itt legalább mindenkinek jut egy kis hely a napon... Az egyik, rózsaszín neonokkal bombázott utcasarkon megint felbukkant a jóisten. Egy idős pasival. A szakálla lebegett. Kezében Biblia. „Jézus Krisztus maholnap újra eljön a földre” – kiabálta... De az a pasi, aki mögötte állt, a falnak támaszkodva, már most itt járt a földön. A hölgyek rögtön látták. Csinos, szőke, kaliforniai pasi volt, ködös tekintettel. A bicepse majd szétfeszítette fekete trikóját. Nem az én esetem. Azért rám mosolyog. Persze nem úgy szívből, értik, mire célok. De hát biztos már rég nem mosolyogtak rám, szegénykére, jó kifogás, ebben mester voltam. Odaléptem hozzá: – Mennyi? – A fogai úgy villogtak, mint a hó. – Húsz dollár. – Hogy minden milyen rohadt drága ebben az Amerikában. A kis drágaságok. A pasik. Ha így folytatom, holnapután szedhetem a sátorfámat. – Túl drága. Sajnálom – mondtam. Egyszerre voltam csalódott és megkönnyebbült. Utánam jött. – Maga francia, ugye? – vetette oda vidám pofával. – Akkor magának csak tíz dollár.

Macsanyakívogás hallatszott, ahogy kinyitotta a szobajátót. Tiszta hely volt, az ágyon barackszínű terítő... – Valóságos voyeur ez a macska – kiáltott fel a pasi. Felkapta a drágakő szemű szíami cicát a tévéről. Belökte valami konyhafélébe. Lassan levetkőztem. Végső soron nem is volt nagy kedvem kettyinteni. Ezt is csak azért teszem, amiért ideutaztam. Hogy aztán elmesélhessem. Már láttam magam később, a párizsi barátnőimmel... „Képzeld csak el, öreglány, azt mondja: húsz dollár. Mire én: Csak nem Robert Redfordnak képezed magad? Láttad volna, hogy erre milyen pofát vágott! Majdnem könyörgőre fogta a dolgot. Azt mondta, magával ingyen is elme-gyek.” Néha tényleg elegendem van a saját hülyeségeimből. Különb-en is, milyen barátnőim vannak nekem? Voltak egyáltalán barátnőim valaha? Hát persze. Myriam, a sötét bőrű zsidó Myriam, kurtizán-melleivel meg a pasijával, aki könyvet írt Provance-ról, már öt éve